

Előfizetési árak:

Évi árt. . . 90 Leu
Negyed évre . . 45 Leu
Egy óra . . 15 Leu
Hirdetés — Nyiltér
díjazás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Biró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

A tavasz és a külpolitika.

Nagy politikai kibontakozások előtt állunk külpolitikai viszonylatban. Rengeteg szétforgácsolt erő és anyag küzd egymással és e harcnak már-már kezd mutatkozni az eredménye, mert ugylát-szik, hogy a tavasz oly khaoszt szül a világpolitikában, amire még nem volt példa.

Genf a világ közepe, ahol a leszerelési komédiát és a népszövetségi ope-retteket adják elő negyedévenként. Innen futnak világgá azok a távirati tudósítá-sok, amelyekből megtudjuk azt, hogy a világpolitika az álarcba bujtatott go-noszság, amely semmi jót és hasznosat nem ad az emberiségnek. Akkor, amikor 70 millió ember nyomorog a világ min-den részében, a legnagyobb problémát, a munkanélküliség megoldását még csak nem is tárgyalják, nem is törődnek vele. Hiszen ez lényegében természetes is. Azok a delegátusok, akik Genfben tár-gyalnak, nem munkanélküliek és nem éheznek.

Akkor, amikor Lengyelországban kenyér helyett ólomgolyót dugnak bele a munkás szájába, akkor, amikor mora-torium helyett új adókkal terhelik a pol-gárt, a politikusok még ráérnek arra, hogy arról vitatkozzanak, vajjon lopott-e egy volt nyugdíjpénztári igazgató 75 milliót vagy sem.

Akkor, amikor a tudóvészolyan szé-dítően nagy életmennyiséget rabol el a földről, hogy szinte megközelíti a háboru áldozatainak számát, akkor a munició gyárakban új mérges gázokat találnak fel és a gyógyszerárugyárakban, az élettani intézetekben áll a munka.

Élni annyit jelent, mint ölni. Régi igazság ez, amit az évezredek szenvedé-sék sem tudtak gyökeresen megvál-toztatni. Talán nem túlozunk, ha azt állapítjuk meg, hogy a világpolitika nem egyéb az ölés tudományánál. Mert azt senki sem tagadhatja le, hogy hetven millió embert éhezni hagyni, büntető-jogi értelemben kimeríti a gondatlan-ságból származott emberölés tényállá-dékát. De csak, ha jó indulattal nézzük a dolgokat, mert ha visszatekintünk az előző évszázadra, akkor bizonyíté-kokat szerezhetnénk arra nézve is, hogy a világpolitika sok tekintetben megfe-lél az előre megfontolt emberölés vét-ségének.

Sajnos, az emberi lelkiismeret, a mely bíraskodhatna, amely a közvéle-mény ítélőszéke elé hozhatná a világ-politika condotterieit, éppenu gy alszik, éppenu olyan ittas álomban bujkál a fel-hők mögött, mint a nap, amely már végére jár a télnek, de még mindig nem érte el azt a szöget, amelyben felmelegíthetné ezt a szegény, csonttá-fagyott földet.

Az ipartestületi élet kereteinek kiépítése.

Az első közgyűlés. — Egy kis izelítő a régi céhrendszerből.

Kimondották a szakcsoportok megalakítását. Ipartársulatok beolvasása az Ip. Otthonba.

A Kézdivásárhelyi Általános Ipartestü-let a múlt vasárnap délután tartotta me-galakulása utáni első évi rendes közgyűlést a városháza nagytermében.

Örömmel látjuk, hogy iparosaink köré-ben megvan az érdeklődés minden megmoz-dulás iránt, így nem hiányzott ez alkalom-mal se ama érdeklődés, mely a még fiatal Ipartestület működése felé irányítja a meg-figyelést.

A közgyűlést Lukács József kovács-mester, az ipartestület elnöke nyitotta meg rövid, meleg hangú beszédben.

Ezután dr. Várhelyi Ödön titkár csi-nos, tartalmas jelentésében nagyon érdekesen világított rá az ipartestület 3 havi életére, e rövid idő alatt is kifejtett értékes működé-sére. Jelentése során köszönettel adózik munkatársainak, különösen Kovács István alelnöknek és Mágori Lázár pénztárosnak, akik sokszor az esti órájukat is feláldozva, önzetlenül résztvesznek a nehéz munkában.

A titkári jelentést a közgyűlés tagjai nagy figyelemmel hallgatják végig és a végén lelkesen megtapsolják.

Mágori Lázár pénztáros a pénztár álla-potáról számolt be igen ügyesen, egyben előterjesztette az 1932 évi költségvetést is.

A lelkiismeretes pénztárosi jelentést Szőke Imre számvizsgáló elismerő jelentése erősíti meg.

Ezután az ügyviteli szabályzat tárgya-lására került a sor, melyet dr. Fekete And-rás, az ipartestület ügyésze dolgozott ki nagy gondnal.

Ez az ügyviteli szabályzat egyben házi-rendje is az ipartestületnek és sok tekintet-

ben érdekes, a céh rendszerre emlékeztető szabályokat ír elő. Így nagyon fontos, az ipar fejlődését szolgálja az a paragrafus, mely a felszabaduló tanuló részére a remek ké-sztését teszi kötelességévé. Ez inkább er-kölcsi súlyal bír és azt akarja megakadá-lyozni, hogy a tanuló a 3—4 esztendejét ne gyermekdajkálással, az ipari teendőkön kívül álló házi teendők elvégzésével töltse, hanem tanulja meg az iparát úgy, hogy kép-zett, szaktudással felvértezett tagja legyen az iparos társadalomnak. Az a tanuló, akinek a remekét nem találja a bizottság megfele-lőnek, 3—6 hónapig még visszamarad, illetve csak később szabadulhat fel.

Az ügyviteli szabályzat eme pontja vi-tatkozásra ad alkalmat, azonban a közgyűlés minden módosítás nélkül elfogadja.

Kovács István ügyv. alelnök az ipari szakosztályok felállítására vonatkozólag ol-vasta fel az ügyviteli szabályokat. Ezek a szakosztályok tulajdonképpen az ipartestület kulturális és szociális céljait fogják szolgálni és az ipartestület beleletének a jellegzetes-ségét adják meg. A szakosztályok gondoskod-nak a munkanélküliekről, elaggottakról stb.

Az ügyesen, nagy körültekintéssel ki-dolgozott ügyviteli szabályzat minden egyes pontja egy-egy utmutatás a szakcsoportok-nak, melyeknek megalakítását lelkesedéssel kimondja a közgyűlés.

Elnök még bejelenti, hogy az asztalos és cipész ipartársulatok bejelentették az iparos otthonba való beolvasásukat. A szűcs ipartársulat részéről ugyanezt az elnök, Kovács Kelemen teszi meg.

Egy-két indítvány elhangzása és hozzá-szólás után elnök berekeszti a közgyűlést.

ADY

(Részlet a szerző Magyar Pantheon c. könyvéből.)

Szemében lánggal tüzelt a Végzet.

— Ajkán ritmusban tombolt az Élet.

Testét a terhek földre tiporták.

— Lelkét a vágyak égbe sodorták.

Gyászdal fülébe zokogva csengett.

— S szíve mámoros percért esengett.

Kedve birkózott emésztő kórral.

— És perbeszállt az Égi Biróval.

Lázálom egész pályafutása,

Félrevert harang utált világba.

Szilajon . . . daccal verte a mellét,

Bárha sokan még semmibe vették.

Tövisek közt a rózsát kínálva,

Keserű keblét dalba kitaráta.

Tragédiában vérező herold,

Hangja sziréna — reszketve sikolt.

Üzi nyugalmát ősi bereknek.

A Muzsák érte félve remegnek.

Szilaj Pegazus hátán repülve,

Szédítő ívben száll a nagy ürbe.

Utána szikrák tűzszeme lángol.

Kiszaladt már a földi világból!

Áldjuk? . . . Ne áldjuk? . . . A kérdés merész!

Sorsán borongva, szemünk ködbevész.

Sirjára mégis ellen — jóbarát

Könnyezve hullat fehér orgonát!

Rákossy Zoltán.

Vasárnapjaim imája.

Imaházam: a csillag-kupolás templom ég;
énekem az esti szellő bugó orgonája,
papi-ruhám az éjjel tompa mozaikja;
áhitatom lelkembe zárva,

imádkozom elhalkuló szóval: Istenem,

ha enyém volna e nagy mindenség,

bus embersorsokat ha úgy intézhetnék,

hogy koldusszegény, kitaszított árva

ne volna többé a sors mostohája.

Ha értelemmel tölthetném be létüket

és dalokba öltöztethetném a szívüket,

panaszolni se hallanék soha emberajkat

csak istendicsérő lágy szólamokat.

Ne volna már embervérre törő embersakál

Dulló harc, vérivó háboru,

békétlenség, jajongók égdöngető jaja,

földpokol, lelkek hervadása.

Ha tornyok harangharmoniaja

zugó diadalszóként áradna a légben

s öröm hirdető karácsony volna mindig

a hétköznapi minden-napja.

Ha ellen ellent ölelne keblére,

örömtől siró szóval áldaná egymást,

ha minden emberszívnek

egy Krisztusa volna

s a szeretet lenne

a leghatalmasabb földi király.

Dorogán Sándor.

Harmadik székely-est a rádióban.

Harmadszor közvetít Erdélyi Est-et a budapesti rádió március 13, vasárnap este, a mi időszámításunk szerint 9 óra 45 perces kezdettel Csanády György rendezésében.

Műsor: 1. Dr. Bodor Aladár: „A székely népköltészet” 2. Székely népdalok és balladák. Előadja Bárdos Lajos népdalegyüttese és Hosszu Zoltán, Ignác Rózsa, Eszenyi Olga, Sala Domokos, Bihary József. 3. Dr. Visky Károly: „A székelység néprajza”. 4. Berde Mária: „Bükkösi fonó” népi jelenet.

Vidámságok

hol rimekben,
hol prózában.

Az alábbi rimekbe szedett történetnek ott kezdődik a kezdete, hogy lapunk derűs kedvű poétája, Szabó Jenő ígéretet kapott Borbáth Béla igazgató-tanítótól egy üveg jó székely szilvoriom erejéig. „Az ígéret pedig szép szó, ha megadják úgy jó” — mondja a közmondás is, azonban ennek az igazságnak valóságossá váló izmosodását nem igen bírta kivárni a nem mindig türelmes poétánk és az alábbi verset menesztette az igazgató címére Futásfalvára:

Tek. BORBÁTH BÉLA

Igazgató-tanító urnak

Futásfalván.

Futásfalva, Futásfalva,
Jaj, beh távol estél,
Utadat is hogy befutja
Ez a vad szeles tél!
Későre ér onnan ide.
Amit megígérnek —
Vagy tán el is párologhat.
Amíg ide érhet?

Innen oda: csak egy óra,
Onnan ide: hónap;
Ezért késik beváltása
Az ígéretszónak!
Az én szegény gyomrocskámnak
Nagy baj ez a távol:
Későn iszom a direktor
Szilvoriomából!

Pedig van már vagy hat hete,
Hogy mindennap várom!
Télen kell a melegítő,
Nem a forró nyáron!
Hejh, de az a szilvoriom
Most is egyre késik;
Talán nem is jutok hozzá
A jövő termésig!

Direktor ur, direktor ur,
Az egekre kérem,
Vajon azt a papramorgót
Elve még megérem?
Nem bánom én, bánj az ördög,
Akárhogy morogjon.
Csak a szegény kis gyomrocskám
Többet ne korogjon.

Direktor ur, direktor ur,
Órg vagyok én már,
Fagygyertyám pislá lángja
Talán a végén jár —
De ha az a szilvoriom
Még tovább is késik,
Másvilágon iszom én meg,
Azt a teremtséti!

Kézdivásárhely, 1932. február 27.

szeretetteljes üdvözléssel
Szabó Jenő.

Ne essék hiba az igazgató ur feledékenységén, a krónika hűségéért meg kell említsük, hogy Szabó Jenő levele a direktor szilvorioma majdnem egy órában érkeztek meg a rendeltetés helyére.

Az eredmény mindketőjükre kellemes. A poétáknak jól esett a szilvoriom, a székely koponyájú direktor pedig jóízűen nevetett a poeta ötletes episztoláján.

II.

Egészen tréfás kis világra van kilátásunk. Egy német gyár most könnyfakasztó ceruzákat hoz forgalomba. Tetszik tudni, csak egy tréfából! Tessék elképzelni, hogy lesznek ceruzák, melyekkel egészen rendesen lehet írni, ha pedig az embernek kedve úgy tartja, csak egy egészen kis gombot kell megnyomni és a ceruza könnyfakasztó gázt lövel. Úgyes, mi? Ezekután szó lehet arról, hogy az egész hadi ipar ilyen tréfás mederbe fog terelődni. Például lesznek mulatságos kis negyvenkettesek, melyek konfettit lönek, lesznek talán önműködő seprűnyelek, melyek másodpercenként leadnak legalább huszat és az acélszakokat ezentúl a kis gyerekcsökeknél fogják betétgyanánt használni.

Időjárásunk 1931 évben.

Kézdivásárhely és a környék időjárása múlt évben zordabb volt, mint az 1930 évi. A hőmérséklet évi átlaga kevesebb, mint azelőtt, habár a nyári hónapokban néhány hétig magasabbra szállt a hőmérő, a tavaszi és téli hidegek ezt ellensúlyozták. A csapadék mennyiség három év óta emelkedőben van: 1929 évben lehullott 412,7 mm. 1930-ban 500,9 mm. 1931-ben 599,4 mm. eső és hó.

A téli időjárás 1930 dec. 12-én kezdődött, a mikor lehullt a téli hótakaró, mely aztán állandó is maradt március végéig. Közben jan 11—15-ig, febr. 10—21-ig a déli órákban olvadás volt, de az éjszakai fagyok április 17-ig tartottak. Csak a naptól kezdve emelkedett éjjel-nappal fagypontra fölé a hőmérséklet. A hőmérő 0-fok alatt volt egész nap januárban 4, februárban 2, márciusban 5, novemberben 5, decemberben 14, összesen 30 napon, míg az előző évben csupán 6 napon át. A hőmérséklet ingadozása havonként a következő:

Maximum: (d. u. 3 órakor) jan. 14-én 7,2, febr. 20-án 12,4, márc. 22-én 17,3, ápr. 21-én 24,1, máj. 18-án 27,2, jun. 19-én 28,0, jul. 16-án 32,3, aug. 10-én 30,2, szept. 4-én 26,4, okt. 26-án 23,4, nov. 14-én 18,2, dec. 30-án 8,4 C°.

Minimum: (reggel 8 órakor) jan. 24-én -10,0, febr. 11-én -7,4, márc. 26-án -7,2, ápr. 3-án -2,2, máj. 13-án 4,2, jun. 10-én 12,8, jul. 30-án 16,0, aug. 29-én 13,3, szept. 29-én 2,9, okt. 23-án -1,2, nov. 30-án -8,4, dec. 20-án -14,0 C°.

Középhőmérséklet havi átlaga: jan. 1,0, febr. 1,5, március 3,6, április 9,0, máj. 18,1, jun. 21,1, jul. 22,2, aug. 20,5, szept. 15,4, október 11,1, nov. 4,8, dec. -2,4 C°. Mint különös érdekességet jegyeztük fel, hogy a napra kitett hőmérő jul. 16-án 62,5 C°-ot mutatott.

A felhőzet és szelek adatai a következők: Teljesen derült nap volt az év folyamán 74, (1930-ban 116) egész nap borult 55 (41) változó 236 (208) Ebből ködös volt reggel, vagy este 28 nap. (28.) Egész napi köd nem fordult elő.

Szélcsendes nap volt 93 (előző évben 100.) szeles 272, (265.) Ebből erős szél fújt 14 napon (febr. 7,8, okt. 27, nov. 28—30-án Nemere, ápr. 4, okt. 16 Ojtoz szele, jul. 18-án, aug. 21-én és szept. 12-én szélvihar Ny. D. és Dny-ról) de erős szél nem fújt január, május, június és december hónapokban. Ezzel szemben közepes erősségű minden hónapban előfordult és pedig jan. 1, febr. 4, márc. 8, ápr. 8, máj. 4, jun. 5, jul. 2, aug. 3, szept. 3, okt. 9, nov. 5, dec. 3 napon, összesen 55 napon, gyenge szél volt pedig 203 napon.

A 272 szeles napon, naponta 3-szori feljegyzés szerint (reggel 8 ó. d. u. 3 ó. és este 10 ó.) összesen 487 esetet figyeltünk meg. Ebből ÉK. 123, K. 3, DK. 13, D. 30, DNY. 89, NY. 108, ÉNY. 93. É. 28 esetben. Vagyis 1931 évben ÉK. 25,3% DNY. 18,3% NY. 22,3% ÉNY. 19,1% volt. A többi irány kis százalékot tesz.

A szélcsendes napok így oszlanak meg: jan. 9, febr. 3, márc. 6, ápr. 8, máj. 5, jun. 12, jul. 8, aug. 8, szept. 7, okt. 5, nov. 11, dec. 11 nap. összesen 93 nap,

A légnyomás Kézdivásárhelyen 569 m. tengerszín feletti magasságban a következő havi átlagokat mutatja: jan. 700,0 mm. febr. 700,7, márc. 700,0, ápr. 698,2, máj. 693,5, jun. 700,0, jul. 697,2, aug. 699,4, szept. 699,6, okt. 703,0, nov. 705,7, dec. 704,2 mm. Év folyamán legmagasabb volt a légnyomás nov. 3-án 715,0 mm. legalacsonyabb márc. 2-án 683,6 mm.

A múlt évben az esős napok száma is, a csapadék mennyisége is több volt, mint 1930-ban. Havazott 59, esett 99 napon, együtt 158 napon (előző évben 141 nap) és a lehullott csapadék mennyisége 599,4 mm. míg 207 nap csapadékmentes volt (224.) Az 1930 évben ezzel szemben 500,9 mm. 1929-ben pedig 412,7 mm. volt az eső és hó. Az év folyamán lehullott hó mennyisége összesen 66 cm-t tett (46.) Jégeső egész év folyamán csak egyszer, május 15-én hullt városunkban, de ekkor is záporral vegyesen, kárt nem okozott.

A zivataros időszak ápr. 28-án kezdődött és az utolsó szept. 12-én vonult el vá-

rosunk felett. E két időpont közt közeli zivatar volt 17 napon, távoli 25 napon és esti villogás (mennydörgés nélküli) 9 napon összesen tehát 51 napon. (Előző évben 3 nap.) Aug. 17-iki zivatar alkalmával a villám lecsapott a deszkapiac közelében egy házba de nem gyújtott, csak rombolt.

Az ősz már szeptember közepén hűvösre fordult s kevés volt a szélcsendes, verőfényes nap ezenkívül az esős napok száma is több volt ősszel, mint rendesen szokott lenni nálunk.

Az első hó ősszel szept. 27-én hullt és a következő két éjjel kevés fagy is volt. Hőharmat már azelőtt pár nappal is. Szeptemberben 1, októberben 3, novemberben 9, decemberben 12 napon havazott. A főleg nov. 19-én közepes ÉK. szél mellett és havazás közben megfagyott és ez azóta állandóan tartott 1932 márc. elejéig. E tél oly hosszú és állandó volt, a milyen több évtized óta nem fordult elő. Más években január és február hónapokban napokon át erős olvadás szokott beállani, e télen csak dec. 28—30 napjain volt gyenge olvadás. A nov. 19-én lehullt hó és a későbbi egész télen takarta a földet, háztetőket, s mint több faluból hallottam, a föld 180—200 cm. mélyre volt fagyos, a mi még most is tart, tehát valószínűleg a tavasz is később fog beállni mint rendesen.

Dr. D. Ö.

FELHIVÁS AZ IPAROSOKHOZ.

A Kézdivásárhelyi Ipartestület felhívja a Kézdivásárhely és vidékén működő azon iparosokat, akik elhelyezkedésüket helyben, vagy vidéken árusítják, hogy cégbejegyzési kötelezettségüknek a törvényesen engedélyezett határidőig, vagyis

1932. évi március hó 31. ikéig

tegyenek eleget, mert a törvény értelmében az az iparos, aki a nyers anyagok át vagy feldolgozása folytán előállított készítményét rendszeresen árusítja, vagy kereskedelmi ügyletekkel iparszerűen foglalkozik, céget bejegyeztetni köteles és mert a bejegyzés elmulasztását a törvény 50.000 Leuig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja.

A bejegyzést az ipartestület irodájában is lehet hivatalos órák alatt eszközölni, a megfelelő nyomtatványok ott a felek rendelkezésére állnak.

Targul-Săcuesc, 1932. március hó 12.

Az Ipartestület Elnöksége.

XVII. előadó-est a Kath. Otthonban

Március 9-én tartotta a Kath. Otthon XVII. előadó-estjét a gimnázium tornacsarnokában.

Az Otthon vezetősége ezen estét Szent Erzsébet tiszteletére szentelte s azért méreteiben és keretében is elűtött a szokásos irodalmi estéktől.

Dr. Várhelyi Gyula tanár bevezető beszédében Szent Erzsébet rózsacsodájából vont le praktikus következtetéseket a mai modern társadalmi és családi életre vonatkozólag.

Az ünnepi beszédet Kovács András képzőint. igazgató tartotta, határos szavakban ismertette Szent Erzsébet életét.

Az ünnepély programját 2 szavaltat és 4 karének tette változatossá és kedvessé.

Az est fénypontja Szent Erzsébet életének rendkívül szép, színes vetített képeiben való bemutatása volt. Az egyes képekhez magyarázatot Kovács igazgató fűzött.

Az estély megszervezése és rendezése Kovács András igazgató érdeme s a felzúgó tapsvihár, mely színpadra léptekor fogadta mutatja azt az osztatlan szeretetet és nagyrabecsülést, melynek városunk közönsége körében örvend.

A jövő szerdai (márc. 16) előadók:

1. Balogh Elek mérnök, 2. Pokorny László tanár lesznek.

A mozi műsora.

A városi mozgósínházban március 12 és 13-án, szombaton és vasárnap este 9 órakor vasárnap d. u. 6 órakor megy a

VIHAR A MONTBLANK FELETT

hatalmas és rendkívüli látványos dráma, a legszébb film, amit ebben az évben készítettek. Főszereplők: Leny Riefenstahl, Ernst Udet.

Március 19. és 20-án: „Ő és ÉN” Harry Piel első hangos filmje megy. Izgalmas kalandor témája mellett csodaszép olaszországi külső felvételek teszik elragadóvá e filmet. Harry Piel kettős főszerepe mellett Hans Junkerman és Valery Boothby játsznak.

HIREK.

SZÉKELY ÚJSÁG

Politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Márc.

12

1932.

— **Közügyűlések. Március 13-án, vasárnap d. u. 4 órakor tartja a Kath. Otthon ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT, melyre az összes tagokat és érdeklődőket meghívja az Elnökség.** — Ugyancsak vasárnap, március 13-án d. e. 11 órakor tartja a Menház évi rendes közgyűlését az intézet helyiségében, melyre újlag meghívja a tagokat és ebédaadókat az Elnökség.

— **Átköltözött a szolgabíróság.** A kézdi-járás főszolgabírósa a totéről átköltözött a Csernátoni utra özv. Bód Gézáné-fele megszűnt korcsma helyiségébe.

— **Titulescu beteg.** Titulescu Geniben megbetegedett, így a leszerelési javaslatot, mely előreláthatólag nagy szenzációt fog kelteni, Antoniade fogja felolvasni.

— **Dalos-est.** Amint halljuk, a kolozsvári dalos-versenyre készülő dalárdáink: a Cecilia dalkör, az albisi ref. dalkör és a kézdivásárhelyi ref. dalárda apr. 2-ikán dalos-estet rendeznek a Vigadóban.

— **Dr. Erdélyi Lajos halála.** Dr. Erdélyi Lajos, a szegedi polg. isk. tanárképző intézet tanára és a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetem rendkívüli tanára 61 éves korában elhunyt. Az úhalt mint nyelv-tudós, világhírű volt s annak idején „sub auspiciis regis” — királyi gyűrével — mint ilyen, legelőször avattak doktorrá a kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemen. Dr. Erdélyi Lajos megyénk szülötte volt. Apja Usonban kisgazda volt s kiváló tehetséggel, szorgalmával magaspolcra küzdötte fel magát. Felesége néhai Barabás Ferenc uzonei gyógyszerész leánya s így rokonságban állanak a kézdivásárhelyi Szócs családdal.

— **Goga-est.** Az „Astra” Kultur-Egyesület holnap, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a tanacs ház termében „Goga-estet” rendez. Az érdeklődőket ezúton hívja meg az Elnökség.

— **A konvertálás kártalanítása.** A kormány mezőgazdasági nacionalizálási törvényjavaslatot dolgozott ki, mely lehetővé tenné a konvertálás költségeinek megtérítését.

— **A hótakaró titka.** Kedden a Kanta-utcában a járő-kelők arra lettek figyelmesek, hogy egy kutya emberi magzatot visz a szájában, melyet a hótakaró alól áshatott ki, vagy az olvadás hozta a felszínre. Az éppen arra haladó Sára rendőr-örmszter kivette a hullát a kutya szájából, dobosba helyezte és felvitte a rendőrségre. Amint az orvosi vizsgálat megállapította, 3-5 hónapos magzatról van szó, melyet ahelyett, hogy elföldeltek volna, lelketlenül kidobtak az utbara. A rendőrség bevezette a nyomozást.

VIHAR A MONTBLANK FELETT.

Hangulat

... Mély hurok közt, a nyitott zongorában
Valami sir, ... dalolva kesereg ...
— Egy könnyesepp csillant belé a szemembe:
Megreszket ... s aztán halkan lepereg ...
... Mély hurok között kesereg a multam;
A lelkeim eljárt akkordok nyomán ...
... S míg sir a gond s dalol a szeretet,
Elmerengek egy régi könyv során ...
— Kint fergeteges, veszett hóvihar dul;
Meg-megrázza az ablakot a szél, ...
S száz multkisértő kép harmoniája
Az éjszakában sir, dalol, mesél ...

... Balga jövődöm, elátkozott multam! ...
Mit akartok tőlem, óh szóljakot? ...
— Én csak egy százvarászu régi kornak
Itt felejtett, bus végzete vagyok ...!

... S míg évek szállnak száz esemény között,
S magány az élet, sir, dalol a szív ...
... Nem tudom merre? hol? ki az? miért? ...
— Valaki énám vár, remegve hív ...

... Mély hurok közt, a nyitott zongorában,
Sajogva, fájva sorsom sir, ... dalol ...
— S szívemben feleir egy fájo sugallat:
Hogy nem talállok Rád soha ... sehol ...!

(Kézdivásárhely.)

Zsoltár Dániel László.

— **Briand halála.** Aristide Briand, a háboru utáni Európának egyik legjelentősebb politikusa, akit a „Népszövetség atyja” címmel illették, meghalt. Az elhunyt francia politikus harminchatszor volt miniszter, tizenegyszer miniszterelnök s Clemenceau tulzott sovinizmusával szemben a mérséklet és higadtság bölcs politikáját képviselte.

— **A végrehajtások felfüggesztése.** A mezőgazdasági végrehajtások felfüggesztését elrendelő törvényjavaslatot egy újabb javaslattal meghosszabbítják. Az új javaslat úgy rendelkezik, hogy a márc. tizenötödiki határidőt újból meghosszabbítja és pedig, hogy a határidő a konvertálási törvény megszavazása és a hivatalos lapban való megjelenés után 15 nappal jár le.

— **Szent Antal-est.** Kevés közönség nézte végig a március 8-án megtartott Szent Antal estét, ami a szeles, kedvezőtlen időjárásnak tulajdonítható. Egyébként az estét a cserkészek egyesülete rendezte, melyet Angeli Sebő felolvasása nyit meg. Felolvasásának tárgya a lamentáció, melyet ügyesen ismertet a közönséggel. Ezután az ifju cserkészek egy humoros szindarabkával: „A fufangos cigány” szórakoztatták a közönséget, majd Paál Elek kántor tan. dalaival az est véget ér.

Ő és ÉN.

— **Forgalomba kerültek az ötezekek.** A Banca Naționala az ötezer leus címletű bankjegyeket március elsején kibocsátotta és már városunkban is látható volt belőle néhány darab. A bankjegyek világos-kék színűek és egyik oldalukon Traian Alba Julian bevonulását ábrázolják. Ma, amikor közkezen oly kevés pénz van forgalomban, — szinte érthető egyesek azon véleménye, hogy a kormány ezzel a magascímletű bankjeggyel az infláció burkolt beindítását akarja szolgálni.

— **Bukarestnek fizetendő 5 százalékos külön adó.** Az új közigazgatási törvénytervezetben egy olyan szakasz van, amely az erdélyi városokat arra kötelezi, hogy 5 százalékos külön adót fizessenek Bukarestnek. Na, még igazán ez hiányzott.

— **Krisztus élete színes képekben.** Kedden, március 15-ikén a szokásos Szent Antal-est keretében nagyszerű színes képekben fogják vetíteni Krisztus életét. A képeket Horváth Lajosné urnő, Horváth Lajos székelykereszturi zenetanár feleségének magyarázatai kísérik, melyekkel Erdély nagy városait mind meghódította. Hogy az estét a Vigadóban, vagy a tanítóképző tornacsarnokában tartják-e meg, lapunk zártakor még nem tudják, de mindenesetre kellő időben tájékoztatva lesz erről a közönség. Az estére beléptidij nincs, azonban a műsor megváltása kötelező.

— **Az erdélyiek külön utakon járnak...** Az „Epoca” nagy cikkben foglalkozik az erdélyiek magatartásával az utóbbi időkben felmerült problémákkal kapcsolatosan. Ugy a konverzió ügyében, írja a lap, mint más kérdéseknél, az erdélyiek külön utakon járnak. A konverzióval kapcsolatosan az erdélyiek azonnal hangosan hirdették, hogy a konverzió súlyos veszedelmet jelent az erdélyi mezőgazdaságra. Az erdélyi bankok királyi audienciára mentek, hogy panaszaikat előadják és az erdélyi képviselők pártkülönbség nélkül a bankok mellé állottak. Általában, szegezi le a lap, az erdélyiek állandóan külön utakon járnak.

— **A községek költségvetésébe felkeli venni a felekezeti iskolák segélyét.** A Monitorul Oficial 1931. jul. 7-én kelt 148. számában kihirdetett kultusztörvény 186. cikke értelmében a községek költségvetésébe minden évben fel kell venni a felekezeti iskolák segélyösszegeit is. Ezt a belügyminisztérium 9967—1931. sz. rendelete is előírja. Az iskolavezetőket kérjük, legyenek figyelemmel erre a rendelkezésre és követel-jék a kisebbségi oktatás szempontjából felbecsülhetetlen értékű rendelkezés pontos végrehajtását az illető előjáróságok által. Ha nem ennek megfelelően járnak el a hatóságok, akkor sürgősen meg kell fellebbezni a jogtalan mellőzést.

— **Mágnás Miska gyermek-szereplőkkel.** Még élénk emlékezetünkben van a János vitéz a gyermekszereplőkkel, most újabban a Mágnás Miskát fogják előadni szintén gyermekszereplőkkel. Az előadás május havában lesz.

— **Kétszáju bárány.** A délafrikai Nimrod mellett (Bethulie közelében) egy farmon egy körülbelül kilenc hónapos bárányt mutatnak, amelynek két szája van. A második szájában, mely közvetlen a jobb fül mögött van, ugyancsak nyelv és fogak láthatók, a gégevel van összeköttetésben. Legelés és ragás közben az állat ezen a második szájon át lélekzik.

— **Két gyermek megette három hónapos testvérét.** Londoni híradás szerint Natalban a bennszülöttek között borzalmas éhség pusztít. Egy anya elment hazulról, hogy enniválót szerezzen és otthon hagyta 12 éves, 10 éves és 3 hónapos gyermekeit. Amikor visszatért, a két nagyobbik gyermek elmondotta, hogy nem bírták tovább az éhséget, ezért a csecsemőt megfőzték és megették. Az anya ennek hallatára megőrült.

— **Szesz-árverés.** A Kereskedelmi és Iparkamara közli: Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a sepsiszentgyörgyi Pénzügyigazgatóság értesítése szerint Uzon községben, az Özv. Mikes Kelemenné szeszgyárában elkobzott 6912 hl. fok szeszre árverés fog tartatni. Árverés ideje: 1932 márc. 18-án d. e. 10 órakor Uzon községben. A szesz mennyiség denaturáltatni fog és mint denaturált szesz kerül árverés alá. A denaturált szesz árverése kezdődik 28 leues literenkénti árban, mely összegben bennfoglaltatik az 5 leu denaturálási taxa is. Az egész vételár a Pénzügyigazgatósághoz fizetendő, az árverésen részt vehet bárki.

(*) **Dr. Benedek József orvos és fogorvos rendelőjét áthelyezte Bene Albert üzletével szemben a Csiszár Pálné-fele emeleti lakásba.**

— **Itt látható az a bomba.** Furcsa hírről számol be a genfi népszövetségi titkárság. Egy Barlov nevű angol mérnök egy bombát fedezett fel, amelyet villamos áramok segítségével repülőgépről lehet felrobbantani. Ha a bomba felrobban, akkor huszonegy óra alatt ezerhatszáz kilométeren belül minden élőlény elpusztul és minden épület megsemmisül. A feltaláló ezt a készüléket hajlandó jó áron eladni a Népszövetségnek, amely — mint a derék angol mérnök írja — ilyen eszközök alkalmazásával nagyon könnyen megvalósíthatja a teljes leszerelés problémáját. Ehhez a hírhez nem kell kommentár. A Népszövetség dönthet, ha tud, háboru és béke között.

— **A gyümölcsös és zöltségeskert aktuális teendőiről** ír a „Növényvédelem és Kertészet” legújabb száma: Kitanítja az új kerttulajdonost, hogy mi a teendője: ismereti a gyümölcsfák ültetésének egy új módját, a gyümölcsfák trágyázását, a korai konyhakerti termények nevelését, a gyümölcsfák sebeinek kezelését stb. A két lapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51., IV. emelet 5.) e lapra való hivatkozással egy alkalommal ingyen küld mutatószámot.

A Jézus Szive Kiskar virágvasárnapjának előadása.

Meghívó. — A „Jézus Szive Kiskar” március 20-án, (virágvasárnap) este 8 órai pontos kezdettel a róm. kath. főgimnázium tornacsarnokában rendezi a nagybőjti időnek megfelelő vallásos előadását. Színpadra kerül: *Tárcziusz, az oltárszentség vértanúja.* Keresztény dráma 3 felvonásban.

A darab Kr. u. 258-ban Valériánusz római császár uralkodása alatti keresztény üldözések véres drámáját ecseteli megrázón egy kisgyermek közreműködésével. A felvonások előtt gyermeki kedves versek és szavak, továbbá egy négyszólamu énekkar hangulateltelő énekei fognak elhangzani.

A nagyérdemű közönséget előadásunkra ezúton hívja meg és várja tisztelettel a Rendezőség.

Belépti díj nincs! Csúpan a műsor megváltása kötelező minden személynek (A műsor ára 10 leu.) Főrendező: *Strigán Ferenc.*

SPORT.

Ping-pong verseny a Kath. Otthonban.

Múlt vasárnap, március 6-án látta vendégül a Kath. Otthon ping-pong szakosztálya a K. S. E. második csapatát. A verseny barátságos jellegű volt, melyet a K. S. E. csapata nyert meg. Mindkét csapat 8-8 játékos szerepeltett, kik a következők voltak. K. S. E.: Braşoveanu Ilonka, Késmárki Mancika, Hajós Annuska, Paál Malvinka, Száva Dezső, Késmárki József, Háromi István és Kőncsi Ernő.

Kath. Otthon: Csulak Nusika, Fleischer Ilonka, István Mária, Bardoc Icuka, Lakatos Béla, Deme Lajos, Turóczi Jenő és Paál Elek.

A revanche mérkőzés mához egy hét, azaz március 20-án a Vigadó alsótermében lesz megtartva.

Eladó akár készpénzért, akár fűrészelt anyagért egy Garet-gyártmányu

LOKOMOBIL

és egy 30 colos

NICKOLSON-PRIZMA GATTER.

Cím a kiadóban.

KÖZGAZDASÁG.

Mai naptól már 50 %-os kedvezményrel lehet Budapestre utazni.

Az O.M.G.E. budapesti mezőgazdasági kiállítása alkalmából a M.A.V. 50 %-os kedvezményt nyújt a kiállítás látogatóinak úgy menet, mint jövet. E kedvezményt a visszautazásához a C.F.R. is megadta. A kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok kaphatók minden menetjegy irodában és az Erdélyi Gazdasági Egyletnél (Kolozsvárt, Attila u. 10.) Az igazolvány ára 180 leu. Ennek ellenében egyharmad áron váltható vízum a kiállítás területén és menet a határ vízum nélkül léphető át. Azonkívül az igazolvány a kiállítás kétszeri díjtalan látogatására is jogosít.

Gyümölcsfacséméték és bokrok közös beszerzése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Gyümölcsészeti Szakosztálya az 1932. év tavaszán is közösen óhajtja beszerezni az érdekeltek gyümölcsfa, diszbokor, stb. szükségletét. Az összeírást már meg is kezdte és március 25-ig fogad el bejelentéseket. A közös beszerzés előnye, hogy a gyümölcsös és kerttulajdonosok elsőrendű cseméket és bokrokat kapnak igen olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett. A bejelentések az EGE címére küldendők be Kolozsvár, Attila u. 10.

Spanyol ellen védekezzen!

V e g y e n

WIMPASSING'

SÁRCIPÓT
POLITZER-nél.

*) Találtak egy darab bőrkezttyüt és beadták a Kovács-hirlapirodába. A tulajdonosa ott átveheti.

Néhány sorban...

A legújabb tudományos kutatások beigazolták, hogy egy frissen mosott ingnek egyetlen négyzet centiméterén körülbeül. 100 baktérium található. Ugyanezen a helyen egy napi viselés után már 75,000 a baktériumok száma, míg egy heti viselés után az ing egyetlen négyzet centiméternyi felületén már másfél millió különféle baktérium hemzseg. Tanulság: nem kell egy inget egészen egy hétig viselni.

Délnémetország bizonyos vidékein olyan zsiros agyagot találnak a földben, hogy azt az ottani szegény lakosság kenyérre kenve vaj helyett eszi.

Az eszkimó anya nem mossa gyermekét, hanem lenyalja, mint a macska a kölykét.

Délázsában van egy nép, amelynek asszonyai fogait fekete festik. Azt gondolják, hogy a fekete fog emeli a szépségüket.

Illés Péter salgótarjáni magyar rajzoló egyetlen gyufaszál négy oldalára leírta a „Miatyánk” és „Üdvöz légy Mária” kezdetű imák teljes szövegét.

A hottentották Afrikában pusztá kézzel fogják ki a halat a vízből.

Egy teljes férfi öltözéken, a felöltőt nem is számítva, 58 gomb van.

A jel, ahogy kissé begörbített ujjal valakit magunkhoz intünk, Japánban azt jelenti, hogy menj tölem. Esperanto.

Hirdetéseket ^{jutányos} ^{árban közöl} a Székely Ujság

NYILT-TÉR)

Nyilvános köszönet.

Alulírott hálás köszönetet mondok mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak s főleg a Vegyes Ipartársulat minden egyes tagjának, a Református Dáldának, a Tűzoltóegylet zenekarának - vezetésének és mindazoknak, kik boldogult férjem temetésén résztvettek s fájdalomkban enyhíteni segítettek.

Tárgul-Sácuesc, 1932. március hó.

Özv. Szabó Istváné

A „Székely Ujság” igen tisztelt olvasó-közönségéhez

Turóczi Árpád albisi ref. kántor hivatalos működésével, személyével, sőt feleségével bevonásával már két ízben foglalkozik a Székely Ujság nyílttéri rovatában. Első kirohanására válaszul a fenti lap február hó 21.-i számában jelent meg, melyre ő a február hó 28.-i számban két hasábos zaggyasággal válaszolt.

Ehhez az uracshoz többé semmi közöm. Szóba nem állok vele. Még papíron se! Azonban kénytelen vagyok az igen t. nyilvánosság részére még ez egyszer foglalkoznom ez ügygel.

Tudatában vagyok annak, hogy minden komoly olvasó embertársam, ki az ő két cikkét elolvasta, e stílustalan gyakorlatozásán — egyrésze csak mosolyogni tudott s másrésze pedig bosszankodott, többben mondván nekem: „ilyenekre persze kitalál, pedig nyílttéri árak fizetése helyett egy-két lyukat betömhetett volna”. De hiába! Gyarló az ember — tisztelet a kivételnek — jobban szeret még akkor is, ha az embertársának háztája tiszta, ott kotorászni s nem a saját szemétdombján! Nevezett „ur” háztájáról jogom volna egyet-mást minden kétséget kizárólag nyilvánosság elé hoznom, hisz cikkei feljogosítanak erre, de nem teszem, jóízűségem tiltja ezt... s ha egy ucca gyerek sárral meghajít, egyetlen-egy komoly ember sem teheti, hogy nevésegesen szaladjon, vagy sárral dobáljon utána, hisz csak kezét piszkítja be!

Csak ennyit privát dolgokról.

Azonban hivatalos működésem kritizálásához van még egy pár szavam.

Beíratási díj elutaloztatási rágalma a válassz már megadtam. Én ma is végzem, mint igazgató-tanító kötelességemet s ez „űgy miatt” időtlen-időig végeznem is fogom! A kötelesség teljesítésénél nem kényeszködök, de lelkiismeret és becsület dolga! Ő nála pedig? A kántorság kezd mellékfoglalkozás lenni! Volt már több eset, hogy a kántor ur a szomszédfalvakban zsúrt és bált muzsikált... s a falujában a temetés „hivatalos elfoglaltsága” miatt kántor nélkül történt meg! Éa ki tanítja ma az albisi iskolában az éneket? Ő tanította... csak hogy egyházi énektanítás helyett, szót a kántor kezében a hegedű... s ment mámoros fővel addig a nóta, míg végérvényesen a Tanfelügyelőség kitiltotta onnan!

Ilyenformán nézünk mi ki Albisban! Fogtunk többen rökölt! De semmi sem öröktartó és ha így megy, nevezett ur hamar a végére ér. — Remélhetőleg választ nélkül marad e nyíltterem és különben is kijelentem, hogy nevezettől bármi irka-firka is jönne még: az igen tisztelt nyilvánosság részére sincs ez ügygel kapcsolatban semmi más mondanivalóm, hisz minden magyar ember jól ismeri közmondásunk arról a bizonyos vakeródzásról... s a kántorka pedig csak ezt teszi!

Albis, 1932. március hó 5-én.

Berde Béla

áll. igazgató-tanító.

*) Ezen rovat alatt köszönetért nem vállal felelősséget sem szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

«RÉPÁTI»

- BORVIZ

a mai viszonyoknak megfelelően

**

olcsóbb lett.

Kapható minden vendéglőben

és fűszerüzletben!

KIADÓ

SZÁRAZAJTÁN

legforgalmasabb helyen

üzlethelyiség

négy szobával, melléképületekkel.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Sepsiszentgyörgyön

Kozma-cégnél Nagy S. segéd.

Nyomtatványszükségletét

a mai gazdasági helyzetnek megfelelőleg lezártított árakban készíti el a MINERVA-nyomda. Tegyen kísérletet!

Munkamegrendelés a KOVACS-hirlapirodában.

Vegyileg tisztít és fest

és présel többféle minőségben, elveszitené, = legjutányosabb árban

női- és férfi ruhákat,

plissézorozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest, női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját

Bartos Boldizsár

TÁRGUL-SÁCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY

Tipográfia „MINERVA” nyomda Tárgul-Sácuesc (Kézdivásárhely.) 1932.